

بوسنی و هرزگوین

Bosnia and Herzegovina

تالیف :

احمد علامه فلسفی

By: Ahmad Allameh Falsafi

عنوان و نام پدیدآور	:	بوسنی و هرزگوین / تالیف احمد علامه فلسفی.
مشخصات نشر	:	تهران: فراروانشناسی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۰ ص: مصور، جدول.
شابک	:	978-622-6095-40-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	بوسنی و هرزگوین
موضوع	:	Bosnia and Hercegovina
موضوع	:	بوسنی و هرزگوین -- تاریخ
موضوع	:	Bosnia and Hercegovina -- History
موضوع	:	بوسنی و هرزگوین -- روابط خارجی
موضوع	:	Bosnia and Hercegovina -- Foreign relations
رده بندی کنگره	:	DR۱۶۶۰/ع۸ب۹ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	:	۷۴۲/۹۴۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۵۱

شناسنامه کتاب

نام کتاب	:	بوسنی و هرزگوین
مؤلف	:	احمد علامه فلسفی
ناشر	:	انتشارات فراروانشناسی
حروفچینی	:	مهدی دانایی
قیمت	:	۲۵ هزار تومان
شمارگان	:	۱۰۰۰ نسخه - قطع وزیری - ۱۰/۷ سف
چاپ و صحافی	:	پیشگام
نوبت چاپ اول	:	سال ۱۳۹۸
شابک	:	ISBN 978-622-6095-40-2
www.fararavanshenasi.ir Email: falsafi557@yahoo.com		

به نام خدا

مقدمه :

بوسنی و هرزگوین کشوری است در جنوب شرقی اروپا که پایتخت آن سارایوو است. این کشور در غرب و شمال غرب با کرواسی، در شرق با صربستان و در جنوب شرقی با مونته نگرو همسایه است. در کشور بوسنی و هرزگوین سه قوم مسلمان، صرب و کروات زندگی می کنند.

بوسنی که نژاد اسلاو دارند، باقیمانده قلمروی اروپایی امپراتوری عثمانی مسلمان بود؛ مورد منازعه صربها و امپراتوری اتریش قرار داشت. جنگ جهانی اول از پایتخت بوسنی و هرزگوین (سارایوو) و با ترور آرشیدوک فرانسیس فردیناند ولیعهد امپراتوری اتریش توسط یک صرب ملی گرا آغاز شد؛ باعث شد صربستان و امپراتوری اتریش، بالطبع در ادامه پدرخوانده های آنان: امپراتوری روسیه و امپراتوری آلمان با هم درگیر جنگ گسترده شوند. انگلیس استعمارگر به دلیل رقابت اروپایی، در عملیات ترور و ایجاد این تخاصم اروپایی نقش داشت. امپراتوریهای عثمانی، فرانسه و انگلیس نیز وارد این جنگ بزرگ فراگیر شدند.

پس از پایان جنگ اول جهانی، کم و در پادشاهی یوگسلاوی بوجود آمد که بوسنی به همراه صربستان و کرواسی و اسلوونی و مونته نگرو، بقا در فلات این کشور قرار داشتند.

در ۱۹۴۴ با شکستهای آلمان نازی و خراجش از یوگسلاوی به همراه متحدانش، پارتیزانهای ملی گرای مارشال تیتو حاکم شدند و دیگر اقوام پا، سازم جنوبی گردیدند. پس از پایان جنگ جهانی دوم و ایجاد کشور سوسیالیستی یوگسلاوی، بوسنی هرزگوین یکی از جمهوری های کشور یوگسلاوی سوسیالیستی بود.

پس از فروپاشی یوگسلاوی سابق، جمهوری بوسنی و هرزگوین با برگزاری referendum و آرای بیش از ۶۰ درصد رای دهندگان، در تاریخ اول مارس ۱۹۹۲ رسماً اعلام استقلال نمود و در تاریخ ۲۲ آوریل همان سال به عضویت سازمان ملل در آمد. تهاجم صرب های بوسنی و قتل حدود صد هزار مسلمان در این یورش ها پس از اعلام موجودیت بوسنی هرزگوین در سال ۱۹۹۲، این اتفاق را بازگر جنگ های بوسنی بود. همه پرسی استقلال، توسط صرب های بوسنی تحریم شد و با مشارکت ۶۷٪ مرد، ۹۸٪ رای دهندگان به استقلال بوسنی و هرزگوین رأی دادند.

صرب های بوسنی، که از جانب صربستان و مونته نگرو همسایه حمایت می شدند، جمهوری صرب بوسنی را تشکیل داده و به قصد تجزیه جمهوری در طول خطوط قومیتی و پیوند دادن نواحی صرب نشین برای تشکیل صربستان بزرگ، حملات مسلحانه ای را آغاز کردند که این جنگ موجب کشته شدن صدها هزار نفر از مردم مسلمان بوسنی شد.

نتیجه پایان جنگ با امضای توافق دیتون، مرگ بیش از ۱۰۰,۰۰۰ نفر، قتل عام گسترده مسلمانان غیرنظامی، افتادن کنترل نیمی از کشور به دست رژیم وقت صربستان و امکان وتوی سیاست های ملی در بوسنی، علت جنگ تمایل صربها و کروات های ساکن بوسنی به استقلال و ادغام با کشورهای هم نژاد خود، خونخواهی صربها و کروات ها برای اقدامات مسلمانان در جنگ جهانی دوم به رهبری محمد امین

الحسینی جنگ در بوسنی و هرزگوین، جنگی مسلحانه و بین‌المللی بود که بین ۵ آوریل ۱۹۹۲ تا ۱۴ دسامبر ۱۹۹۵ بین بوسنی و هرزگوین و صربستان جریان داشت و با امضای توافق دیتون در شهر دیتون ایالت اوهایو پایان یافت.

باور عمده بر این است که عدم وجود اختلاف نژادی تا پیش از سال ۱۹۸۰ به دلیل ملی‌گرایی مؤثری بود که توسط مارشال یوسپ بروز تیتو اعمال می‌شد. پس از تجزیه یوگسلاوی، و در هنگام ریاست‌جمهوری اسلوبودان میلوشویچ در صربستان او حس ملی‌گرایی صرب‌ها را در سخنرانی تحریک‌کننده معروف به گازیمستان برافروخت. او در این سخنرانی به نبرد کوزوو اشاره کرد. حس قربانی بودن صرب‌ها و نیز احساس دشمنی نسبت به بوسنیایی‌ها بر اثر داستان‌های اغراق‌آمیز و کذب مبتنی بر نقش گروه کوچکی از بوسنیایی‌ها در محاکمه صرب‌ها به هنگام نسل‌کشی اوستاش در دهه ۱۹۴۰ برانگیخته شد. تبلیغات صرب‌ها این‌طور نمود می‌کرد که بوسنیایی‌ها از نظر نژادی متفاوت بوده و بیشتر ترک‌تبار هستند. در حالی که تست‌های DNA نشان می‌دهد هر دو گروه صرب‌ها و بوسنیایی‌ها استخر ژنی مشترکی دارند. با وجود کمپین نفرت‌ها در شده توسط دولت صربستان، برخی از صرب‌ها سعی نمودند تا از بوسنیایی‌ها در برابر این ستم‌های ظالمانه دفاع کنند که منجر به تهدید این دسته از صرب‌ها شد. به طوری که نظامیان در برهه‌ای با بلندگو اعلام می‌کردند: «هر صربی که مسلمانی را محافظت کند در جا کشته می‌شود».

درگیری‌ها ابتدا در سال ۱۹۹۱ در اساری و کرواسی و سپس سال بعد از آن به‌شکلی بسیار خونی در بوسنی اتفاق افتاد. صرب‌های بوسنی با اعلام گرفتن از اسلوبودان میلوشویچ، که ملی‌گرایی را جایگزین کمونیسم کرده بود، سعی کردند بوسنی و صربستان را با هم ادغام کنند؛ اقدامی که گویی پژواکی از رؤیای گاوریلو پرنسپ بود.

اما مسلمانان بوسنیایی خواستار جدایی از یوگسلاوی ساکن به هم در چنین حالی صرب‌های ساکن بوسنی یا این اقدام مخالفت کرده و به سرکوب مسلمانان پرداختند. این روند یکی از فجیع‌ترین حوادث تاریخی به‌شمار می‌رود که به نسل‌کشی، قتل‌عام و کشتار گروهی اقوام مختلف بوسنی انجامید. در شهر سارایوو پایتخت بوسنی و هرزگوین هزاران نفر کشته شدند. ترتیبات سیاسی بحران منتهی به توافق صلح دیتون در سال ۱۹۹۵ به درگیری‌ها خاتمه داد. اما این توافقات اختلافات ناشی از ایدئولوژی‌های ملی‌گرایانه مسلمانان را که جنگ به‌خاطر آنها آغاز شد، التیام نبخشیده‌است. همچنین این توافق، کنترل قدرتی که راز نیمی از کشور و امکان وتوی سیاست‌های ملی در بوسنی و هرزگوین را در اختیارشان گذاشت که این امر جلوی توسعه اقتصاد بوسنی را گرفته و زمینه را برای رواج فساد مالی و اداری فراهم کرده‌است.

در ۵ فوریه ۱۹۹۴ شهر سارایوو تحت پرتلفات‌ترین حمله تنها در طول دوران محاصره قرار گرفت که به کشتارهای مارکاله معروف شد. در این حمله یک خمپاره‌انداز ۱۲۰ میلی‌متری به مرکز یک بازار شلوغ آتش گشود، ۶۸ نفر را کشت و ۱۴۴ نفر را زخمی کرد. فردای آن روز بطرس غالی، دبیرکل سازمان ملل متحد رسماً از ناتو درخواست کرد تا درخواست‌های آینده برای حملات فوری هوایی را بپذیرد.

فهرست عناوین کتاب

۱-۲

مقدمه ۳

جمهوری بوسنی و هرزگوین در یک نگاه ۱۲

فصل اول - جغرافیا ۱۳

(موقعیت جغرافیای - جغرافیای طبیعی - جغرافیای انسانی)

فصل دوم - تاریخ ۱۳

(تاریخ باستان و مدرن - وقایع مهم تاریخی - فهرست رهبران کشور)

فصل سوم - فرهنگ ۵۵

فصل چهارم - اوضاع اقتصادی ۶۱

فصل پنجم - ساختار سیاسی و حکومتی ۶۳

فصل ششم - روابط با جمهوری اسلامی ایران ۷۳

فصل هفتم - جاذبه های گردشگری ، کاخ ها و موزه ها ۸۹